Ner 123. ROK 1836. WTOREK 31 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiace Złp. 10. miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Nikodema Męcz.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Jutro Swiatopelk.

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień godzina	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Réaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
7	27" 4''' 571	† 8°, 8	2''', 89	Pł. Zachodni średni	Pochmurno	
30 12	5, 050	† 12, 4	3, 19	" mocny	Chmury	
3	5, 043	† 11, 9	3, 37	Zachodni mocny	Pochmurno	
9	5, 320	† 9, 5	3, 48	" średni	"	

— *Królestwo Polskie.* —

Donoszą z Warszawy pod d. 10 maja: Jenerał hrabia Nesselrode przybył tamże z Petersburga.

Dnia 6 maja składano po raz ósmy publiczne zdanie sprawy z administracyi polskiego banku. Po mowach mianych przez radzcę stanu Morawskiego, prezesa ziemskiego kredytowego towarzystwa, i jenerała dywizyi Kurnatowskiego, prezesa kommissyi celem umorzenia długów postanowionéj, prezes banku radzca stanu Lubowidzki wyłożył znaczne korzyści, jakie wypłynęły dla kraju z działań instytutu bankowego. Wspomniał mianowicie o budowie wielu gościńców, o ukończeniu kanału, łączącego Niemen z Wisłą, o zapomodze danéj rolnictwu przez wprowadzenie bydła do Rossyi i o zezwoleniu pożyczki ku zakładaniu magazynów, budowaniu machin, i rozszerzeniu zakładów górniczych. G. L.

— *Wiedeń* 18 *Maja.* —

Dla króla Ottona przygotownją tu mieszkanie, które N. Cesarz J. jako następca tronu zajmował; królewicze zaś francuzcy, na których przybycie wielkie przyspasabiają uroczystości, pomieszczeni będą w wyporządzonych dla nich pokojach w zamku Cesarskim. N. Cesarz J. mianował osobnych szambelanów dla dostojnych gości. Ciekawa publiczność wygląda nieciarpliwie ich przybycia, dla którego znaczniéjsze nawet familie (haute volée) wstrzymały się z swoim odjazdem na wieś, ażeby mieć udział w zabawach dworskich.

Listy z Werony donoszą pod 11 b. m. że pólki galicyjskie i węgierskie otrzymały rozkaz do niebawnego powrotu do krajów rodzinnych. G. P. S.

— *Poznań* 9 *Maja.* —

Z powodu sektarstwa panującego teraz na łonie kościoła ewangielickiego, zawiera tutejsza gazeta niemiecka artykuł następujący: »Ducha sepa atyzmu, objawiającego się także i w prowincyi naszéj, nie można było dotychczas przytłumić, kiedy w powiatach nadgranicznych, a mianowicie Międzychodzkim i Międzyrzeckim, bez względnie na groźby władz, kary godne zabiegi odszczepieńców ciągle mają miejsce, i pewna liczba mieszkańców odłączywszy się zupełnie od kościo-

la ewangielickiego, dzieci swoje nie przez duchownych protestanckich, ale przez ludzi z pośród siebie wybranych chrzcić każe. Wszelkie łagodne środki były dotychczas u tych obłąkanych bezskuteczne; nawet surowość w użyciu kar, nie zdołała ich przywieść do rozumu. Wielu z pomiędzy tych sektarzy do tego stopnia posunęli zapamiętałość swoję, że o pozwolenie przesiedlenia się do Ameryki prosili, do czego ich marzyciele religiini w Szląsku i Marchii zachęcają,» G. C. W.

— *Z Gdańska* 7 *Maja.* —

Wiadomość o niepomyślnych targach na zboże w Anglii stała się powodem, iż u nas ostygła ochota kupowania na spekulacyję, a ceny spadły na łaszcie o 25 do 30 zł. pr. Wszelako od kilku dni obudziło się niejakie życie w handlu zbożowym, sprzedano bowiem z wody wiele partyj pszenicy po cokolwiek wyższéj cenie, to jest: pstrokatéj 128 do 130 funtowéj po 240 do 250 zł. pr., wysoko-pstrokatéj 131 do 182 funt. po 280 do 303 zł. pr. za 60 szefli. — Krajowego żyta więcéj dowieziono, niż na konsumpcyję potrzeba, przez co w cenie spadło; dobrego gatunku 120 do 121 funt. sprzedają po 140 zł. pr. O jęczmień nie dopytują się; jego 108 do 110 funt. jest po 110 do 120 zł. pr. Owsa po 75 do 78 zł. pr. Białego i żółtego grochu potrzebowano do wysłania za morze, dając 210 zł. pr. za najlepszy gatunek; starego grochu nikt nie chce kupić. Część spławionéj polskiéj pszenicy już do nas przybyła, lecz kupna żadnego nie zrobiono. G. L.

— *Z Frankfortu n. Menem* 11 *Maja.* —

Wczoraj przyjechał tu biskup z Leonu, który do Kiehl przybył ze Strasburga pod dozorem władz francuzkich. W towarzystwie jego znajduje się ten sam oficer byłéj gwardyi francuzkiéj, który towarzyszył D. Karlosowi w podróży przez Francyę do Hiszpanii. G. C. W.

— *Tessin* 14 *Maja.* —

W Como cholera strasznie grassuje; z 12 chorych 10 umarło; lękają się ażeby ta plaga rodu ludzkiego nie nawiedziła i inne kantony związkowe. — Kilku xięży podało prośbę do wielkiéj rady o utłumienie pisma peryodycznego *Republikanin.* G. C. W.

— *Z Londynu* 17 *Maja.* —

Król ułaskawił wszystkich na śmierć skazanych w Newgate, zamieniając karę tę na łagodniéjszą.

Na wczorajszém posiedzeniu izby wyższéj ukończono obrady nad zmienionym bilem irlandzkim; trzecie odczytanie onegoż nastąpi w przyszłą środę.

Izba niższa otrzymała wczoraj sprawozdanie kommissyi o wyborach dublińskich; większością jednéj tylko kreski O'Connell nie utrzymał się przy swoim wyborze, natomiast ma być deputowanym z Kilkenny, gdzie zbierają składki na pokrycie kosztów powyższego processu, które mają wynosić 100,000 funtów szterlingów.

Dzienniki ministeryalne zbijają pogłoskę torysów, że lord Melbourne wystąpi z ministeryum.

Obstalunki szyn na koleje żelazne w Anglii, Niemczech i Rossyi są tak liczne i wielkie, że pomimo znacznéj ilości dostarczanéj z fabryk naszych, potrzeba kilka lat, ażeby żądaniom zadosyć uczynić.

Okręt »Trinculo« który przywiózł 2300 uncyi piasku złotego i 309 sztuk kości słoniowéj z Sierra-Leone, z kąd odpłynął dnia 28 marca, zastał tam 22 okrętów hiszpańskich niewolnikami naładowanych, które na mocy nowego traktatu przytrzymano.

Za przykładem Irlandczyków i Szkotów idą teraz i Anglicy, wynosząc się coraz liczniéj do Zjednoczonych Stanów Ameryki północnéj.

Najbogatsi kapitaliści tutéjsi otrzymali propozycye 3 procentowéj pożyczki 1½ miliona funtów szterlingów od banku Zjednoczonych Stanów Ameryki północnéj, gdzie się daje czuć brak monety obiegowéj, dla tego, że w kassach rządowych wielkie summy bezużytecznie leżą.

Odebrano tu wiadomość z Lisbony, że minister Freire wydał rozporządzenie, ażeby

dano opinią o wszystkich Miguelistach na urzędach zostających, co wielkie zrobiło wrażenie. Inne środki tego ministra dotyczące spokojności i bezpieczeństwa wewnętrznego, okazały się bardzo skuteczne i zjednały mu powszechne zaufanie.

Pan Ricordo ogłosił urzędownie na dzień 1 czerwca wypłatę dywidendy 5 procentowéj pożyczki portugalskiéj.

I w Oporto podobnie jak w Madrycie było nadzwyczajnie zimno w ostatnich dniach kwietnia i na początku maja.

Angielska fregata »Eudymion« o 50 działach, otrzymała rozkaz udania się z Lisbony do północnych brzegów Hiszpanii, dla wzmocnienia floty admirała John Hay, który ma zamiar odzyskać warowne miejsca Plencyja, Lequeitio i Guetaria. Pod jego rozkazami zostaje teraz 1200 wojska morskiego i 150 artylerzystów. Legia angielska otrzymała także 1000 nowo zaciągniętych ochotników.

Dziennik *Portsmuth-Herald* upewnia, że dotąd nie nadszedł żaden rozkaz, któryby potwierdzał połączenie się floty francuzkiéj z angielską, dla wspólnego działania przeciw Karlistom. G. P. S.

Niejaki Dobie, pozwał admirała Napier o wynagrodzenie szkody poniesionéj przez zabranie okrętu, który podczas wojny z D. Miguelem, nie zważając na ogłoszoną blokadę brzegów Portugalskich, chciał się do nich dostać, ale przez admirała Napier wraz z ładunkiem zabrany został. P. Dobie przegrał sprawę.

Przybył tu baron Maltitz z rodziną; mówią że zastąpi hrabiego Pozzo di Borgo jako sprawujący interessa rossyjskie.

Z Rio-Janeiro donoszą pod d. 7 marca, że niespokojność w Rio-Grande dotąd panuje. Para było do d. 9 lutego w posiadaniu powstańców. — Według wiadomości otrzymanych z Lima, daty 15 marca, stronnictwo znanego Salavery, było dotąd w posiadaniu tego miasta i nie ustawała wojna domowa. — Z Buenos Ayres pisze dnia 10 stycznia, że, z wyjątkiem jednéj prowincyi Cordowa, w całym kraju panowała spokojność. Bracia Neinafes obwinieni o zamordowanie jenerała Quirogi, byli dotąd jeszcze trzymani w więzieniu. G. C. W.

— — *Z Paryża* 17 *Maja.* —

Po 3 godzinnéj rozmowie z królem, xiąże Talleyrand pożegnał monarchę i wyjechał do swoich dóbr Valençay w departamencie Indre.

Wczorajsze posiedzenie izby parów niczem ważnem nie odznaczyło się. Zatwierdzono tylko żądany dodatek do budżetu wojennego dla korpusu obserwacyjnego nad granicą hiszpańską.

Izba deputowanych zatwierdziła wczoraj summy przeznaczone na budowle i pomniki w Paryżu, z tym atoli warunkiem, ażeby minister spraw wewnętrznych podpisał i złożył w biórze izby obliczone koszta każdego budynku w szczególności. Na dzisiéjszém posiedzeniu przyjęła izba wniosek do prawa o zniesieniu wszelkich loteryi prywatnych; poczém nastąpiły obrady nad drogami polowemi; zdaje się że wniosek ten do prawa ze zmianami w izbie wyższéj poczynionemi, przyjętym będzie.

Deputowany pan Amilhau, który dla posunięcia się na piérwszego prezesa sądu w Pau, nowemu uległ wyborowi, został powtórnie i ze znaczną większością głosów obrany w Saint-Gaudens w departamencie wyższéj Garony.

W Nantes, Angers i Poitiers dało się czuć lekkie trzęsienie ziemi.

Wczorajszy *Monitor* donosi: »Eguja wyruszył niespodzianie z Hernani dnia 11 b. m. z większą częścią swego wojska i artyleryi. Mówią że to poruszenie zajść miało w skutek pochodu Kordowy ku Mondragon. Dnia 12 znajdował się Don Karlos w Villareal, gdzie bez wątpienia połączył się z Eguiją, dla odparcia Krystynistów.« W dzisiéjszym *Monitorze* czytamy: »Kordowa udał się z Vittoryi do Villareal, ażeby zdobyć stanowiska Arabal i Onate. Eguja wyruszył przeciw niemu. Don Karlos przybył do Villafranka.

Flota angielska schwytała przy brzegach hiszpańskich okręt sardyński, na którym się znajdowało 3000 sztuk broni dla Karlistów.«

Proces nieszczęśliwego Debureau już rozpoczął się; prokurator utrzymuje że to jest rozmyślne zabójstwo, ale zbyt słabo zbudowana czaszka nieboszczyka, uwalnia obwinionego od tego zarzutu, o ile przypuścić można, że mierne uderzenie mogło być dostateczném do pozbawienia go życia, co się też okazuje z zeznań biednego Debureau powszechnie lubionego od publiczności paryzkiéj. G. P. S.

Między działami zdobytemi przez Anglików na Karlistach, jest jedno 36-funtowe. Gdy sprowadzone zostało do San Sebastian, mieszkańcy przez głośne okrzyki wynurzali swą radość.— W Irun obawiano się attaku Anglików, z któréj to przyczyny zabezpieczono domy od strzałów.

Pułki przeznaczone do obozu pod Muneville, są już w pochodzie do tego miéjsca. G. C. W.

— *Bruxella* 18 *Maja.* —

W całéj Belgii będą pozakładane koleje żelazne, tak iż w kilkunastu godzinach cały kraj wzdłuż i wszerz można będzie przejechać. G. P. S.

— *Z Madrytu* 7 *Maja.* —

Pan Mendizabal zawiadomił prezesa izby procerów, że królowa nie przyjmie deputacyi izby procerów. (Która chciała jéj złożyć petycyę o wstrzymanie dekretów dotyczących przedaży dóbr poduchownych). Nadmienił przytém, że jest upoważniony do odebrania petycyi i przedstawienia téjże J. Kr. Mości.

Słychać teraz, że jenerał Kordowa otrzyma pożądane przez siebie uwolnienie.

Pan Mendizabal posłał 7 milionów franków do Bilbao dla potrzeb czynnéj armii, wszyscy w głowę zachodzą jakim on sposobem zebrał tyle pieniędzy w tak krytyczném położeniu kraju. G. P. S.

— *Multany i Wołoszczyzna.* —

Gazeta Zagrabska donosi z Orsowéj pod dniem 4 kwietnia: Dowiadujemy się od pewnego podróżnego, że komisarz, przeznaczony ze strony Porty ku rozpoznaniu krzywd Xięztwa Multańskiego, w podróży do Jas przybył już do Bukarestu. (O komisarzach ze strony Rossyi jużeśmy donieśli.) Słychać że do Jas przybyli kwatermistrze rossyjscy, dla zakwaterowania tamże 2000 ludzi. Może to tylko będzie oddział, luzujący dawniejsze wojsko. W Bukareście miano wydać odezwę do Wołochów, by się do wojska serbskiego zaciągali. G. L.

— *Z Botoszan* (*w Multanach*), 2 *Maja.* —

Oddział załogi rossyjskiéj z Sylistryi, liczący 3000 ludzi, powracając do Bessarabii wszedł do Multan i przy Leowa przejdzie Prut po moście, do kraju rossyjskiego. Reszta załogi w krótce tąż samą ma się udać drogą. W Jassach pełno jest oficerów rossyjskich. Tamże znajduje się także baron Rükmann. G. C. W.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 30 *do dnia* 31 *Maja.*

Kołaczkowska Wiktorya, Moszyński Felix, Jabłoński Bartł., Strusińska Józefa, Bieganski Onufry, Nowodworski Winc., z Polski; Friedhaber Wojc., Lewandowski, du Coster Benjamin, Konty Alex., Krasicka hr., Benedetti Józ., Głogowski Bolesł., Penkala Franc., Lewiecki, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Würtemberg Adam, xiąże jenerał-adjutant Ces. Ross., Gugel major C. Ross., Gregorowicz Mojżesz, Sutzo xiąże, Lipiński Konst., do Austryi; Du Laurans Józefa, do Polski; Schmidt Karol, Steske, do Pruss.

Doniesienie.